

IMPULZUS

A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZ ÉS GYÓGYFÜRDŐ LAPJA

2005. JÚLIUS

A hónap eseménye:

SEMMELWEIS-NAP
július 1.

A tartalomból:

- Hévízkút a kórház udvarán
- Korszerű szívultrahanggal
- Rehabilitációs központ létesül
- Határon átnyúló együttműködés
- Gyógyulni virágos környezetben

BŐVÜLŐ SZOLGÁLTATÁS ÚJ NÉVEN

Dr. Vadász Mária

Mérföldkövet jelent a Szatmár-Beregi Kórház működésének történetében egy, a közelmúltban bekövetkezett változás, amely új, reményteli jövőképet vetít az intézmény dolgozóira, betegeire és a térség lakosai elé.

- Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatósága határozata szerint intézményünk használhatja a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő megnevezést, illetve engedélyezi a gyógyfürdő intézménykénti működését - ismertette az örömteli hírt dr. Vadász Mária, a kórház főigazgatója, s hozzátette: a tulajdonos megyei önkormányzat az 57/2005. (V.27.) számú közgyűlési határozatával jóváhagyta a kórház alapító okiratának módosítását, amely szerint az intézmény neve a fent említettre változik.

A kórház alaptervekenysége - amely eddig felnőtt és gyermek, aktív és krónikus, járó- és fekvőbeteg szakellátásból, valamint rehabilitációt és szakápolást, utókezelést nyújtó gyógyító-megelőző eljárásból állt - ezennel to-

vább bővült. A jövőben természetes gyógytényező (gyógyvíz) alkalmazása, gyógyfürdő és közfürdő szolgáltatások, valamint egyéb fürdőgyógyászati ellátások, egyéb fizikai gyógy-módok alkalmazásával széles körű fizioterápiás ellátás nyújtása jelent plusz feladatot. Az említettek természetesen továbbra is kiegészíti a középfokú szakdolgozói oktatás, a foglalkozás-egészségügyi alap- és szakellátás, a vérellátás, gyógyszerellátás és forgalmazás, a kisegítő gazdálkodás, az alaptervekenységet kiszolgáló teljes körű gazdasági, műszaki háttérszolgáltatás.

Örülnek a többletmunkának

- A változás sok-sok további intézkedést von magával (pl. bélyegzők, feliratok, levélpapírok, stb. kicserélése), amelyek fokozatosan történnek majd meg - említette dr. Vadász Mária, majd kiegészítette: - A többletmunkát örömmel végezzük, hiszen a szóban forgó bővítéssel és a közeljövőben elkészülő rehabilitációs bentfekvő részleggel egységessé, kompletté válik a kórház funkciója.

Az intézményi szolgáltatást az új beruházás a megyében, sőt a régióban is egyedülállóvá teszi: a fehérgyar-

matinál vannak ugyan jelentősebb gyógyfürdők, de ezek egyikénél sem biztosított a kórházi háttér, illetve ahol egészségügyi intézmény van, ott nincs közvetlen közelben kiváló minőségű gyógyvíz. Itt találkozunk a kettő, éppen ezért a kórház udvarára hévízkutat fúrtak (bővebben erről a 3. oldalon), amely biztonságosan ellátja gyógyvízzel a balneoterápiás egységet.

Komplex program

Mint dr. Vadász Mária elmondta: a jövőbeni tervek között szerepel, hogy a gyógyvízre alapozva komplex rehabilitációs programot kínáljanak a betegeknek, s ezt a lehetőséget a kórház vásárosnaményi telephelyére is szeretnék kiterjeszteni. Ez utóbbihoz természetesen a gyarmati székhely és a vásárosnaményi önkormányzat együttműködésére lesz szükség.

A jelenre visszatérve, illetve a közeli jövőre gondolva elmondható: a balneoterápia iránti érdeklődés töretlen, s a létesítmény hasznosságát igazolja, hogy az ország távolabbi pontjairól érkező turisták is nagy számban veszik igénybe a szolgáltatást. Nekik, valamint az itt élőknek kiváló program lehet a nyári szünetben a balneoterápia kipróbálása, amely során kikapcsolódva, észrevétlenül gyógyulhatnak.

A védőnői szolgálat 90. évfordulójának alkalmából Dr. Vojnik Mária politikai államtitkár a közelmúltban Mátészalkán köszöntötte a megye védőnőit. Ezt követően ellátogatott a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdőbe, ahol a tárca által támogatott beruházásokról és fejlesztésekről esett szó

KUTAT FÚRTAK A KÓRHÁZ UDVARÁN

Hévízkút létesült az elmúlt időszakban a Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati székhelyén.

Mint Tukacsné Elek Éva, műszaki igazgató hangsúlyozta, a megvalósítás az intézmény korábbi beruházásaihoz hasonlóan a kitűzött határidőre megtörtént: a kivitelező ceglédi VIKUV Rt. a munkálatokat május 31-én készre jelentette, majd június 8-án megkezdődött a műszaki átadás-átvételi eljárás, melyen átadta a megvalósulási dokumentációit is. A kiértesített hatóságok képviselői ezen megjelentek, illetve hozzájárultak a 30 napos próbaüzem megkezdéséhez, amely a napokban zárult.

- A létesítmény célja a kórház fehérgyarmati székhelyén lévő gyógyfürdő részleg hosszú távú és folyamatos gyógyvízzel ellátásának biztosítása saját hévízkúttal - emelte ki Tukacsné Elek Éva.

A fejlesztés szükségességének magyarázatához két évet kell visszamenni az időben. A Szatmár-Beregi Kórház 2003-ban az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanácstól 63,697 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert a fehérgyarmati székhelyén megvalósuló balneoterápia feltételrendszerének kialakítására. Ekkor a balneoterápiás kezelésekre szükséges gyógyvíz szükséglet kielégítését a városi strandfürdő meglévő gyógyvíz kútjára alapozták. Erről a helyi önkormányzattal és a gyógyvízkutat üzemeltető vállalkozóval együttműködési megállapodás született, amelynek keretében a gyógyvíz ellátás biztosítottak tűnt.

Módosult a terv

A városi strandfürdő termálvizének gyógyvízzé nyilvánításában a kórház aktívan részt vett, területén történt meg a klinikai kísérletek lefolytatása. A balneoterápiás pályázat készítésekor ismert volt, hogy az önkormányzat komoly fürdőfejlesztést tervez, amelyben a meglévő gyógyvízkút rekonstrukciója, valamint

Elkészült a hévízkút

tartalék termálkút fúrása is szerepelt. A várossal kötött együttműködési megállapodásban a kórház feladatai között szerepelt, hogy újabb hévízkút fúrása esetén vállalja a klinikai kísérletek lefolytatását. A kórházi balneoterápia kivitelezési munkái tavaly decemberben befejeződtek, de időközben a városi strandfürdő gyógyfürdővé fejlesztése forráshiány miatt elmaradt, nem került sor a meglévő kút rekonstrukciójára sem.

- A balneoterápiás egységünk folyamatos és biztonságos gyógyvízzel történő ellátása érdekében merült fel a saját hévízkút létesítése. Felté-

teleztük, hogy a meglévő hévízkúttal azonos vízadó rétegben található olyan összetételű és hőfokú hévíz, amely alkalmas gyógyvízzé történő nyilvánításra és az azt követő hasznosításra - fogalmazott a műszaki igazgató. - Az előzetes vízvizsgálati eredmények alapján a kutunk vize konyhasós, hidrokarbonátos jellegű, mely ugyanazon betegségecsoport kezelésére alkalmas, mint a korábban használt.

Hozzátette: a kút az említetteken túl egyben tartaléka lesz a jövőben a fehérgyarmati strandfürdő gyógyvízkútjának is.

A beruházás adatai:

A hévízkút talpmélysége: 820 méter.

Engedélyezett kivehető vízmennyiség: 300 liter/perc.

A kút kapacitása: 1000 liter/perc.

A víz hőmérséklete (300 liter/perc folyamatos vízkivétel mellett): 42°C.

A beruházás összköltsége: 54,35 millió forint.

Az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács vissza nem térítendő támogatása: 48,915 millió forint.

Barátságos a kórházak udvara

A Szatmár-Beregi Kórház két intézményének betegei illetve Fehérgyarmat és Vásárosnamény lakói már megszokhatták, az épületeket esztétikus környezet: gondozott parkok, virágos terek övezik.

- Évente két alkalommal (tavasszal és ősszel) kerül sor az említett területek rendezésére, szépítésére - tájékoztott Haklik József, ellátási osztályvezető.

A június elején megkezdett munka az

állandó parkfenntartási tevékenység a fűnyírás, tápoldatos locsolás, gyomtalanítás, stb. mellett a virágosításból állt.

Fehérgyarmaton a kórház udvarára (az "U alakban") évelő és egynyári (büdöske, petúnia, szalvia) növényeket, valamint az intézmény főbejáratánál lévő kőládákba cukorvirágot ültettek. A mentőfeljárónál elhelyezett akasztós virágtartókban futóbegónia díszleg, s a véradóállomás épülete előtt rózsatövek

illatoznak. Szintén rózsza került a tüdőgondozót övező területre, illetve cukorvirág és petúnia az épület előtti részre.

Vásárosnaményban sajnos kisebb területen van lehetőség parkosításra, de a kórházi környezet barátságosabbá tétele érdekében folyamatosan végeznek parkkarbantartó munkát a szakemberek. A főépület előtti terület szépségéhez a gondozott virágágyak járulnak hozzá: ide kannavirágot és rózsát ültettek a parkot rendezők.

VÉRADÁSOK JÚLIUSBAN

Július 6. Tiszabecs

Július 12. Panyola

Július 13. Tunyogmatolcs I.

Július 20. Tunyogmatolcs II.

Július 27. Szatmárcseke

Júniusban vette át diplomáját kórházunk két dolgozója:
Dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna ápolási igazgató
és Dr. Szőke József szülész-nőgyógyász főorvos

AKTUÁLIS HÍREINK

A közelmúltban beadott pályázatok:

- Gyógyúszó medence létesítése (az Észak-Alföldi Regionális Tanács 2005. évi TRFC pályázati kiírása)

Egészségügyi dolgozók hátramenti szakmai együttműködése (Magyarország-Románia határon átnyúló együttműködési program 2004-2006 INTERREG III A/ PHARE CBC PROGRAM M A G Y A R O R S Z Á G - ROMÁNIA HUROSCG/05/01)

MEGKÖNNYEZZÜK A NYARAT

A népesség mintegy 15-20 %-a szenved allergiás megbetegedésben. Az allergia a szervezet természetellenes, fokozott reakciója bizonyos anyagokra (ún. allergé-nekre), amelyekkel légutainkon (virágporszemek vagyis pollenek, házior atkák, állati szőrök, penészgomba spórák), tápcsatornánkon (hal, kagyló; gyümölcs, zöldség, tej(termékek), tojás, gyógyszer, ételadalékanyagok), illetve bőrünkön keresztül (fémek, vegyszerek, mosószerek, kozmetikai cikkek) kerülünk érintkezésbe. Ezt a fokozott reakciót allergiának nevezik.

Felmerül a kérdés, hogy némelyek miért szenvednek tőle, mások pedig miért nem. A válasz az allergia mechanizmusában rejlik. A növényi és állati anyagok, az ételek, a por és a virágporszemek mind idegenek az emberi test számára, és ezeket antigéneknek hívják. Amikor az emberi szervezet érintkezésbe kerül egy antigénnel, ellenanyagok, antitestek kibocsátásával védekeznek. Ezek segítenek felvenni a harcot az antigénnel szemben. Némely emberben ez a küzdelem az antigénnel és a velük szemben képződött ellenanyagok, antitestek között fokozott, azaz "allergiás" reakciót vált ki. Ebben az esetben az antigénnel allergéneknek nevezzük.

Bármikor kialakulhat

Az allergiára való hajlam öröklődik. Ha a családban nincs allergiás, a születendő csecsemőnél 10% az esély az allergiás megbetegedésre. Ha mindkét szülő allergiás, a veszély mintegy 60-80%-ra nő meg. Ez a hajlam még nem jelenti azt, hogy a gyermek meg is betegszik, csak a megbetegedés esélyét hordozza magában. Vannak azonban olyan rizikó tényezők környezetünkben, amelyek külön-külön, vagy együttesen beindíthatják a folyamatokat. Ilyenek a korai allergénbehatás - pl. ha már a gyermek csecsemőkorától nagy mennyiségű légúti allergénnek (pl. macskaszőr, vagy szőnyegpadlós

lakásban házipor atka) van kitéve. Nagyon fontos rizikó tényező a gyakori fertőzés. A korán közösségbe kerülő gyermekek számos vírus és baktérium okozta fertőzésnek vannak kitéve. Nem utolsósorban azonban a szennyezett levegő és a dohányfüst is veszélyezteti az ilyen gyermekeket.

Kezelés

Ha az orvos azonosította az allergiás reakciót okozó allergént, az első teendő minden további érintkezés elkerülése ezzel. Léteznek olyan eszközök is, amelyekkel a bajeredete, vagyis az allergén ellen lehet tenni valamit. Ma már például kapható néhány nagyon hatékony, atka elleni spray. A pormennyiséget szintén csökkenteni lehet, úgy ha az ember nagyon aprólékosan takarít, vagy ha műszálas ágyneműt használ. A második lépés, amennyiben az allergén kiiktatása

nem valósítható meg, a gyógyszeres kezelés. Ebben nagy segítséget nyújtanak az antihisztaminok, ezek között is elsősorban a nem álmosító, testsúlynövekedést nem okozó, munkavégzést, tanulást nem nehezítő, gátló ún. második generációs antihisztaminok. Ezeknek nagy jelentősége, hogy az időszakosan megjelenő tünetek, pl. bizonyos fa virágzása előtt alkalmazva már meg is előzhetik az allergiás reakciók kialakulását. Emellett igen jól alkalmazhatóak a lokális anti-allergiás szerek is. Ha mindezek nem hozzák meg a várt eredményt, szóba jöhet az ún. hyposzenzibilizáló-túlérzékenységet csökkentő kezelés, mely úgy szüntetheti meg a túlérzékenységet, hogy a beteg fokozatosan növekvő adagokat kap a kérdéses allergén(ek)ből. Ezek az allergén-kivonatok megfelelő indikációban alkalmazva hatékonyak, de nem veszélytelenek.

A vásárosnaményi Laboratóriumban 2004. februárjától lehetőség van vérből történő allergének meghatározására is a HITACHI MAST CLA készülékkel. Az ehhez szükséges CLA Allergén-Specifikus IgE Teszt in vitro módszer a vérben keringő allergén mennyiségének meghatározására alkalmas.

Mivel a bőrpróbák, ill. provokációs tesztek a betegek számára kellemetlenek és megterhelőek lehetnek, ezért a betegek gyakran a levett vérből történő vizsgálatot szívesebben fogadják. Bőrbetegeknél és gyermekeknél nehézséget jelenthet, hogy az egyidejűleg vizsgált allergének számát behatárolja a rendelkezésre álló bőrfelület nagysága, illetve számolni kell az erős allergiás reakció kialakulásának lehetőségével is.

A Laboratóriumunkban végzett vizsgálatokat belgyógyász, tüdőgyógyász, bőrgyógyász, gyermekgyógyász, klinikai immunológus és allergológus, fül-orr-gégész, szemész és reumatológus szakorvos kérheti. Jelenleg 3 fajta panel vizsgálatára van lehetőség, amelyek a leggyakrabban előforduló allergének kimutatására alkalmasak.

Ezek közül az egyik a belégzéses allergének a másik az ételallergének vizsgálata. A harmadik fajta vizsgálat az előbbieket kombinációja; neve Combi Plus, amely inhalatív és nutritív allergéneket is tartalmaz egyenként 40-40 félért. A Fehérgyarmaton megjelenő betegeknek az ottani Labor veszi le a vért, és gondoskodik a minta átszállításáról. A vizsgálatokat minden héten végezzük.

Prick-bőrteszt alkalmazásával az alábbi antigének reakcióit vizsgálják:

Fűkeverék, korán virágzó fák, középvirágzó fák, sekete üröm, gyümölcskeverék, penészgombák, parlagfű, lándzsás útifű, házi poratka I-II., tollkeverék, kutya, macska

HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Határmenti régiós szakmai együttműködés, továbbképzés címmel indítottak programot nemrégiben a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő falai között.

Az Európai Unió által meghirdetett négy közösségi kezdeményezés egyike az INTERREG III. program keretében megvalósuló projekt a magyar-ukrán határon átnyúló közös tevékenységet ösztönzi.

- A projekt célja, hogy a magyar-ukrán bilaterális határtérségen belül Magyarországon Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében illetve Ukrajnában Kárpátalja megyében élő egészségügyi dolgozók szakmai együttműködését valósítsa meg. Ezen belül segítse elő az orvos-szakmai kapcsolatok fejlesztését, az egészségügyi szakdolgozók együttműködését, s járuljon hozzá a szakmai ismeretek bővítéséhez, valamint új irányítási és

betegellátási struktúrák megismeréséhez - emelte ki Tukacsné Elek Éva, műszaki igazgató.

Értékeléssel zárul

A Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatalon belül a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság által kiírt magyar-ukrán kísérleti kisprojektre sikeresen pályázott a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő a Beregszászi Járási Kórházzal és a Nagyszőlősi Járási Kórházzal együtt.

- A projekt jelenlegi szakaszára az jellemző, hogy túl vagyunk az úgynevezett előkészítő szakaszon belüli tevékenységeken, s a nyár elején elindult a megvalósítás, amelynek kezdő napján a VÁTI Kht. Képviselői is jelen voltak - tájékoztatott Tukacsné Elek Éva.

A megvalósítási szakaszban öt alkalommal tartanak továbbképzéseket az orvosok, illetve szintén öt alkalommal a szakdolgozók számára a fehérgyarmati intézményben. Az előadások a három kórház vezetői által jóváhagyott továbbképzési terv alapján folynak (mindenki kézhez kapta a tematikát), s ezeket a programban részt vevő egészségügyi intézmények orvosai illetve meghívott előadói tartják. A továbbképzés-sorozat a részvételt igazoló tanúsítványok kiosztásával, illetve az összegző értékelést magába foglaló Határmenti régiók egészségügyi dolgozóinak találkozója elnevezésű szakmai rendezvénnyel zárul október végén. Ekkorra várhatóan az egészségügyi szakemberek között kialakul a rendszeres szakmai együttműködés, a magyar és ukrán kórházak felvevő területein élő betegek számára elérhetőbb lesz az egészségügyi szolgáltatás, s az ellátásbeli különbségek is csökkennek.

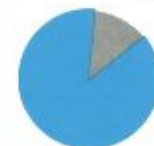
A program résztvevőinek egy csoportja

A program költsége

A VÁTI Kht.-től igényelt támogatás összege: **41.583 Euro**

Saját hozzájárulás
6.870 Euro

Teljes projekt költség:
48.453 Euro

Támogatás
Hozzájárulás

A következő előadások

Orvosoknak:

augusztus 31.

zeptember 7.

zeptember 21.

Szakdolgozóknak:

július 11.

zeptember 5.

zeptember 19.

SZÁZADUNK BETEGSÉGE: A DEPRESSZIÓ

Az Egészségügyi Világszervezet becslése szerint húsz év múlva a lelki eredetű kórok kerülnek az első helyre a betegségek gyakorisági listáján.

A depressziót hosszú ideig kizárólag a személyes élettörténet - különösen a gyerekkor - negatív élményei következtében kialakult betegségnek tartották. Később, a genetika tudományának fejlődésével mind több kutató fedezett fel örökletes meghatározottságot a hangulati élet kóros hullámzásában.

Ma már sokkal árnyaltabb ez a kép: a legvalószínűbb, hogy bizonyos biológiai adottságok, esetleg örökletes tényezőkre ráépülve a későbbi életévek tapasztalatai, súlyos stresszhelyzetei, az átélt traumák, illetve ezek sikertelen feldolgozása vezet depresszióhoz.

Nem gyógyíthatatlan

A korábban lényegében gyógyíthatatlan depressziót azóta tudják jó eredménnyel kezelni, amióta rendelkezésre állnak az agyi neurotranszmitterek - elsősorban a szerotonin - mennyiségét befolyásoló gyógyszerek. Egyelőre a tudósok sincsenek tisztában azzal, egészen pontosan mi zajlik le az agyban, amikor a depressziós beteg szedni kezdi a szerotonin mennyiségét megemelő gyógyszereket. Csak a végeredményt ismerjük, ami szerencsére egy pozitív tény: a betegek 85%-át meg lehet gyógyítani, vagy legalábbis hosszú időre tünetmentessé lehet tenni az elmúlt évtizedekben kifejlesztett gyógyszerekkel.

Csak hogy a kóros hangulati ingadozást átélő emberek jelentős része - egyes becslések szerint kétharmada - nem kap megfelelő gyógyszeres kezelést. Vagy azért, mert tüneteit igazi okát nem sejtí, és nem fordul vele orvoshoz, vagy idő előtt megszakítja a kétségkívül hosszadalmas - minimum hat hónapos - gyógyszeres kezelést.

Valószínű - állítják az amerikai kutatók - hogy a kora gyerekkor rendkívüli eseményei olyan biokémiai sérüléseket okoznak az agyban, amelyek hatására az illető később is túlreagál az életében jelentkező stresszhelyzetekre, és ezért sérülékenyebbé válik a depresszióval szemben.

Sürges az idő

A legsürgesebb feladat természetesen az, hogy fel lehessen ismerni a veszélyhelyzetben levő betegeket. Ennek egyik eszköze lehet a nagy felbontóképességű pozitronos tomográf (PET). Az ezzel készült számítógépes agyfelvételek a gyógyszerek hatásosságát is jelezhetik, hiszen nyomon követhető, hogy az antidepresszáns hatására miként alakul az érintett agyterület aktivitása.

Az idő azonban sürges. A mentális betegségek, mindenekelőtt a depresszió rendkívül gyorsan terjed világszerte.

Az idő azonban sürges. A mentális betegségek, mindenekelőtt a depresszió rendkívül gyorsan terjed világszerte.

Az idő azonban sürges. A mentális betegségek, mindenekelőtt a depresszió rendkívül gyorsan terjed világszerte.

STRESSZKEZELŐ TECHNIKÁK

Időnként úgy érezzük, a hullámok összezsápnak a fejünk felett.

Mást nem tehetünk, meg kell tanulnunk higgadtan kezelni a konfliktushelyzeteket, hogy meg tudjunk felelni a folyamatos kihívásoknak.

A stressz következtében kialakuló zavarok nem enyhíthetők nyugtató- vagy élnkítőszerrel. A kávé, a cigaretta, az alkohol, a kábítószer, a túlzásba vitt evés átmenetileg enyhítheti a panaszokat, de hosszú távon súlyosbítják a tüneteket, és még több szenvedést okoznak.

Az első lépés a stressz legyőzésére a józan mérlegelés.

Tudnunk kell, mi okozza a feszültséget, mit kell megváltoztatni az életvitelünkben ahhoz, hogy ezt csökkentjük.

Hasznos lehet, ha a napi programunkba beiktatunk valamilyen testmozgást, sportot, jó hatása van például a kerékpározásnak vagy egy kellemes sétának a friss levegőn.

A tudatos légzés is sokat segíthet. Az egyenletes légzés automatikusan csökkenti a stresszhormonok szintjét a szervezetünkben, mérsékli a szívverések gyakoriságát és csökkenti a vérnyomást.

Egy lehetséges megoldás

Rehabilitáció elérhető közelségben

Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése az elmaradott régiókban - rehabilitációs központ kialakítása a Szatmár-Beregi Kórházban címmel pályázatot nyújtott be a kórház az Európa-terv keretén belül a Humán-erőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP) támogatási rendszeréhez.

A pályázati felhívást tavaly márciusban a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium Humán-erőforrás-fejlesztés Operatív Program Irányító Hatósága írta ki az Egészségügyi Szociális és Családügyi Minisztérium szakmai támogatásával és a minisztérium Strukturális Alapok Programiroda közreműködésével. A Szatmár-Beregi Kórház pályázatát a kiíró értékelő bizottsága tavaly októberben támogatásra érdemesnek ítélte, amelyet az irányító hatóság döntésével jóváhagyott, így márciusban megkötötték a szerződést, s ezzel rekonstrukcióra kerülhet a fehérgyarmati fertőző osztály épülete is, amely a korábbi munkálatokból forráshiány miatt kimaradt.

A gyógyvízre támaszkodva

A térségnek nagy szüksége van a fejlesztésre, mivel Fehérgyarmaton nincs rehabilitációs illetve reumatológiai osztály és a kocsordi intézmény is bezárt. Jelentősége abban is áll, hogy a térség betegeinek eddig többnyire Budapesten, a Dunántúlon vagy Gyulán tudtak hasonló ellátást biztosítani. A kórházi struktúra is modernizálódik az említett beruházás által és személyzet megtartó ereje is van.

A pályázattal megvalósítani kívánt projekt során a kórházban támaszkodva a fehérgyarmati gyógyvízre létrehoznak egy 80 ágyas speciális rehabilitációs osztályt. Az itt dolgozók az osztály profiljában a régióra is jellemző népbetegségek (cardio-cerebro-vasculáris esetek, mozgásszervi betegek) korai rehabilitá-

A régi fertőző osztály épületében kap helyet a rehabilitációs központ

ciójával kívánják az adott betegek életminőségét, hosszú távú kompenzált állapotát elérni, munkaerő-piaci helyzetét javítani. Terápiás módszereikben a korszerű rehabilitáció, balneoterápia elveit és eszközeit alkalmazzák, ezzel szerelve fel az osztályt.

Folytatás Naményban

Együttműködést, ellátási protokollokat dolgoznak ki a következő szintekre: acut fogadásellátás, korai rehabilitáció, háziorvosi utógondozás, s ennek érdekében szoros együttműködést, képzési rendszert alakítanak ki az ellátandó terület háziorvosaiival. A megvalósulást a minőségbiztosítási indikátorok és statisztikai adatok elemzésével ellenőrzik. Az eredmények ismeretében a módszert és protokollokat a kórház vasárosnaményi telephelyén az ottani gyógyvízre támaszkodva tervezik folytatni. Az általános célok elérése mellett a projekt segítségével megújul egy rekonstrukcióra szoruló kórházi épület és optimalizálódik a kórházi struktúra.

A projekt megvalósításának jelenlegi állapotáról Tukacsné Elek Éva, műszaki igazgató tájékoztatót, a-

melyből kiderült: megalakult a projekt-szervezet, lefolytatták a közbeszerzési eljárásokat a műszaki lebonyolítást és műszaki ellenőrzést végző cég kiválasztására, valamint a kiviteli tervezést végző cég kiválasztására. Elkészültek és leszállításra kerültek továbbá a kiviteli tervek és jelenleg a kivitelező cég kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás ajánlati dokumentációjának összeállítása folyik.

A beruházás számadatai

A projekt tervezett teljes költségvetése:

885.766.038 Ft.

A projekt forrásai:

- az elnyert vissza nem térítendő támogatási

összeg:

829.254.165 Ft.

(ez 93,62 %-os támogatási arány)

- saját erő: 56.511.873 Ft.

(ez a projekt 6,38 %-a)

ÜNNEPELTEK A DOLGOZÓK

A hagyományoknak megfelelően idén is megrendezték a Szatmár-Beregi Kórházban a Semmelweis-napi ünnepséget. A központi rendezvénynek a tivadari ifjúsági tábor adott helyet, ahol dr. Vadász Mária, főigazgató köszöntötte a jelenlévő egészségügyi dolgozókat. A Semmelweis Ignácról

tartott megemlékezés után elismeréseket adtak át, majd változatos műsor szórakoztatta a jelenlévőket. A hangulatról a zenét szolgáltató Gyenes István, valamint a fehérgyarmati nyugdíjas klub tagjai, a szintén gyarmati modern tánciskola növendékei, illetve a tivadari színjátszókör

gondoskodott. Jóleső érzés volt találkozni a nyugdíjas kollégákkal, s együtt eltölteni ezt a délutánt.

(A rendezvényről bővebb tájékoztatást az Impulzus következő számában közlünk.)

Kitüntettek

Pecsétgyűri: Dr. Szabó István telephelyi orvos-vezető, osztályvez. főorvos (II. Belgyógyászati Osztály Vásárosnamény)

Plakett: Dr. Tomkó Éva osztályvezető főorvos (Rehab-Krón.Osztály), Dr. Tózsér Mária főorvos (Szemészeti Szakrendelő Fgy), Nagyné Balácsi Katalin ápolónő (Sebészeti Osztály Fgy.)

Tárgyjutalom: Kerti Sándorné könyvtáros

„Év kollektívája”: Röntgen Osztály Fehérgyarmat-Vásárosnamény, Vértranszfúziós Osztály Fehérgyarmat

Főigazgatói dicséret: Balogh Györgyné ápolónő (II. Belgy.), Bardóczy Balázsné műszergazdálkodási csoportvezető, Dávid Sándorné főnővér (I. Belgy.), Dr. Bársony Péter főorvos (Szül.-Nőgyógy.), Dr. Bíró József osztályvezető főorvos (SBO II.), Dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna ápolási igazgató, Dr. Simon János osztályvezető főorvos (I. Belgy.), Gyimesi Gábor osztályvezető (Ápolási Osztály), Homokiné Balogh Erzsébet főnővér (SBO I.), Horváth Eleméné asszisztens (Fogl.eü. Szakrendelő), Huszti Miklósné pénztáros, Kiss Istvánné asszisztens (Központi Sterilizáló), Kiss Margit főnővér (Rehab.-Krón.Osztály), Molnár Bertalanné ápolónő (Újszülött részleg Fgy.), Pataki Jánosné élelmelés-vezető, Szarka Gyuláné asszisztens (Vértranszfúziós Osztály), Széles Imréné adminisztrátor (Sebészeti Osztály Fgy.), Szigeti Miklósné ápolónő (Sebészeti részleg Vn.), Szirota Istvánné takarítónő (Központi takarítás Vn.), Varga Amália takarítónő (Központi takarítás Fgy.)

Aminőségirányítási feladatokért elismerésben részesül: Dr. Lengyel Anna szemész főorvos, Berecz Judit főnővér vezető auditorok

A térség szűrővizsgálatainak kiemelkedő levezetéséért: Dr. Szóke József Oszt.vez. Főorvos (Szül.-Nőgy. Oszt.)

HÁROMDIMENZIÓBAN DOBOG A SZÍV

A szívet érintő szinte minden betegségnél javasolt a szívultrahangvizsgálat elvégzése, ezért nagy jelentőséggel bír, hogy a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő műszaki berendezéseinek köre a közelmúltban korszerű szívultrahang készülékkel gazdagodott.

- Az új berendezés számos olyan funkciót ismer, amelyre a korábbiakban használtak nem voltak képesek - mutatta be a pályázati támogatással vásárolt eszközt dr. Lukács Edit, kardiológus főorvos.

A nagy felbontóképességű gép háromdimenziós mozgóképen jeleníti meg a vizsgált szervet, s további pozitívum, hogy a nyomás és áramlás mérését különböző színek segítik.

Mint dr. Lukács Edit hangsúlyozta: azon túl, hogy az említetteknek köszönhetően jól látható a szív

Vizsgálat a korszerű készülékkel

szerkezete, fontos, hogy digitális memóriájában tárolható a vizsgálat során látott álló, illetve mozgó kép, így később a beteg nevének, valamint TAJ-számának megadásával bármikor visszakereshető és nézhető a rögzített felvétel.

A szívultrahang-vizsgálat során az orvos tájékozódik a szív alaki, funkcionális állapotáról, felismerhetők a

szívbillentyű-betegségek, a pitvari-kamrai sövényhiányok, a fejlődési rendellenességek. Alkalmazása során kimutatható a szívüregekben meghúzódó vérrög, s információt nyújt a szívizom és a szívburok állapotáról. A szívultrahang jelentős diagnosztikai eljárás gyulladással járó szívbetegségekben, a szív daganatos elváltozásában, szívinfarktus esetén.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKKÉPZÉS MÚLTJA, JELENE, JÖVŐJE

A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő és a nyíregyházi Zay Anna Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola között több éves jó viszony és igen szoros kapcsolat áll fenn. Az oktatási intézmény fennállása óta részt vesz a kórház dolgozóinak szakmai képzésében illetve továbbképzésében. A 2005 esztendő újabb mérföldkő az ápolóképzés történetében. Szeptembertől egy új típusú képzés veszi kezdetét: a moduláris rendszerű ápolóképzés.

A Nemzeti fejlesztési terv programjának egyik fő tengelye a humán erőforrás-fejlesztés területe. A fejlesztési irányelvek a képzési tartalom és struktúra megújítását eredményezték az egészségügyi szakképzésben. A modularizáció elsőként az ápolási asszisztensi szakképzés programját érintette, később a tapasztalatok felhasználásával a az ápolóképzés tanterve is átdolgozásra került. A beiskolázás feltétele az ápoló szakképesítés esetében az érettségi bizonyítvány. A képzés időtartama 3 tanév (4601 óra) amely 6 félévre tagolódik. Az oktatási folyamat lineáris elrendezésű, mátrix szerkezetű moduláris program. Az ápolói szakmaterületen az egyes modulok biztosítják a egészségügyi képzés/szakképzés különböző szintjein az előrejutást, az átjárhatóságot és a beszámíthatóságot.

A képzés hálóterve mutatja az alap-

modulok tartalmát és strukturálódását.

A modulok 4 fő témakör köré csoportosulnak, és további tantárgyakat foglalnak magukban.

Az EGÉSZSÉGÜGYI ALAPMODULBAN általános ismereteket szerez a tanuló. Az ÁPOLÁSI MODULOK a gondozási tevékenységet, a személyiségfejlesztést, valamint a klinikai és az ápolástani ismereteket tartalmazzák. A klinikai és ápolástani elméleti ismeretek elsajátítását azonnal követik a megfelelő klinikai területi gyakorlatok, így lehetőség adódik az ismeretek gyakorlatban való alkalmazására. Az ÁPOLÁSI KIEGÉSZÍTŐ MODULOK speciális szakmai ismereteket nyújtanak. A KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ MODULOK lehetőséget adnak arra, hogy a képzésben résztvevők egyéni érdeklődésüknek megfelelő tárgyakat választva kiegészítő-, vagy speciális ismeretekre tegyenek szert a tanulmányi idő alatt.

Az tanulmányi előmenetel értékelése alapvetően 3 módszerrel történik. Az egyes modulok tantárgyai külön-külön érdemjeggyel folyamatosan, míg a készségtárgyak értékelése „megfelelt - nem felelt meg” minősítéssel történik. A tanulóknak modulzáró vizsgát kell tenniük a modul tantárgyaiból összeállított tételsor alapján. A második félév végén köz-

ponti (országosan egységes) írásbeli számonkérésre, úgynevezett külső mérésre kerül sor a társadalomismeret, az egészséges ember, valamint az általános klinikai ismeretek modul tananyagtartalmából.

És végül néhány szó a képzést lezáró szakmai vizsgáról.

A szakmai vizsga az eddigiekhez hasonlóan három vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga az Egészségügyi Minisztérium által összeállított feladatlap megoldásával történik.

Szóbeli vizsgát integrált tételsor alapján az ápolás gondozás alapjai és a klinikai ápolás tantárgyak ismeretanyagából tesz a tanuló, míg gyakorlati vizsgán klinikai környezetben old meg feladatokat a vizsgázó.

A végigtekintve a megtett úton megállapítható, hogy az egészségügyi szakképzés az utóbbi ötven esztendőben négy jelentős változáson ment át. A struktúra mellett a tartalom is folyamatosan bővült, átalakult abból a célból, hogy az ápoló számos magas szintű szakmai ismeret és megfelelő készségek birtokában képes és kész legyen annak a nemes feladatnak az ellátására, amely révén segítője, tanácsadója, tanítója, támogatója a gondjaira bízott egészséges és beteg embereknek egyaránt.

Kelemenné Bákonyi Gabriella
gyakorlati oktatásvezető

EGÉSZSÉGÜGYI ALAPMODULOK	ÁPOLÁSI MODULOK	ÁPOLÁSI KIEGÉSZÍTŐ MODULOK	KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ MOD.
Társadalom ismeretek	Személyiség-fejlesztés	Az egészséges ember gond.	Vállalkozási ismeretek
Az egészséges ember	Az ápolás alapjai	Mozgásszervi betegségben szenvedők áp.	Orv. és ápolás a művészetben
Ált. klinikai ismeretek	A vérképző-és immunr. b. sz. áp.	A keringési r. b. sz. áp.	Anatómia kieg. ism.
Kommunikáció	Az idegrendszer b. szenv. áp.	A légzőrendszer b. szenv. áp.	Transzfúziológia
	Pszichiátriai b. szenv. áp.	Az emésztőrendszer b. szenv. áp.	Természetgyógyászat
	Az érzékszervek b. szenv. áp.	A vizeletkiválasztó r. b. szenv. áp.	Alapellátási ism.
	Az endokrin r. b. szenv. áp.	A reproduktív r. b. szenv. áp.	Gerontológiai szakáp.
			Családorvosi-közösségi szakáp.
			Ápoláskutatás
			Pszichológia kieg. ism.
			Kórtan kieg. ism.
			Sport
			Idegen nyelv
			Szocioterápiák
			Rehabilitáció
			Diabetológiai szakáp.

Egészségügyi előrejelzés - július

Kos (III. 21-IV. 20.)

A feszültség kihat egészségi állapotára, a megmagyarázhatatlan eredetű izomfájdalmakat nagymértékben ez a feszültség is okozhatja. Ne legyen dühös és elégedetlen, az nem segít! Mivel kitűnő stratégia, alakítson ki túlélési tervet erre a hónapra, törődjön többet fizikai állapotával és lelki egészségével!

Bika (IV. 21-V. 21.)

Hangulata legalább olyan változékony, mint az időjárás. Ingerültebb a szokásosnál is, aminek az lehet az oka, hogy egészségi állapota meg sem közelíti az ideálit. Uralkodjon indulatain, mert dühkitörései gyakran megijeszítik környezetét! Akik nem ismerik, nem tudják, hogy pillanatokon belül elszáll a haragja.

Ikrek V. 22-VI. 21.)

Kedvező időszaknak ígérkezik a július. Magánéletében jelentős fordulat következik be, egy váratlan találkozás pozitívan befolyásolja érzelmi életét, nem kizárt, hogy megérkezik a várva várt szerelem is. A pozitív lelki beállítottság kihat fizikai teljesítőképességére, hallatlan energiával lát neki napi feladatainak is.

Rák (VI. 22-VII. 21.)

Figyeljen oda családtagjai egészségére! Mindenki elismeri, hogy Ön a család motorja, ennek megfelelően biztassa is őket egy kis testmozgásra. Kifogásokat a legkönnyebben találni, egy közös séta igazán nem kerül semmibe. Ha az Ön energiájára és lelkesedésére van szükség a meggyőzésükre, ne habozzon!

Oroszlán (VII. 22-VIII. 23.)

Erősen igénybe veszik fizikai és szellemi kapacitását munkahelyén, szemernyi ideje sem marad a sportolásra. Vallja be, hogy igazából nem is bánja. A hétvégéket igyekezzen minél aktívabban eltölteni, mert ezt az irratlan tempót nem sokáig bírja a szervezete. A kimerült szervezet rosszul reagál az öt erő hatásokra.

Szűz (VIII. 24-IX. 22.)

Ha a múlt hónapban elkezdte a diétát, az Ön legendás kitartását ismerve, hasonló kitartással folytatni is fogja. Jó érzéke van ahhoz, hogy költségkímélő étrendet találjon ki. Ha barátai a szabadba invitálják, tartson velük, ez a hónap kedvez a szabadtéri programoknak. A testmozgásnál tartsa be a fokozatosság elvét, a hirtelen megterheléssel több kárt okozhat, mint amennyi hasznot elérhet.

Mérleg (IX. 23-X. 23.)

A kedvezőtlen időszaknak egyelőre nincs még vége, de kitartás, mert minden rossz időszakot jó követ. Nagyon ügyeljen egészségére, a szeszélyes időjárás könnyen megtréfálhatja. A nem éppen egészséges szervezet nagyon hevesen reagál egy megfázásra is, a legenyhébb nátha is elhúzódhat hetekig, ha legyengült az immunrendszere.

Skorpió (X. 24-XI. 22.)

Ebben a hónapban a vártól is kedvezőbben alakul érzelmi élete. Harmónia lengi át párkapcsolatát, régen értettek ilyen jól szót, mint most. Erotikus kisugárzása most nagyon erős, sokan észre fogják venni. Csak győzze féken tartani az udvarlókat. Ez nagyban annak is köszönhető, hogy kevésbé hevesen reagál az ellenvéleményekre.

Nyilas (XI. 23-XII. 21.)

Nem úgy alakulnak a dolgok, ahogy tervezte. Kisebbségi csalódás éri, de a megoldást önmagában kell keresnie! A munkáját érintő váratlan események némileg megbénítják. Álljon meg egy pillanatra, gondolkozzon el, jól mérte-e fel erőit! Ehhez hasznos lenne, ha szeretteivel elvonulna a világ elől. Étrendjén változtasson, iktasson be hetente egy-egy húsmentes napot.

Bak (XII.22-I. 20.)

Itt az ideje némi lazításnak, ne ossza be idejét percről percre, engedje, hogy néha határozott irányítása nélkül történjenek a dolgok. A hétvégeken felejtse el az órát, ne törekedjen a folyamatos programszervezésre! Ha kevésbé görcsösen igyekszik irányítani a saját és mások életét, talán egészségügyi panaszai is enyhülnek.

Vízöntő (I. 21-II. 18.)

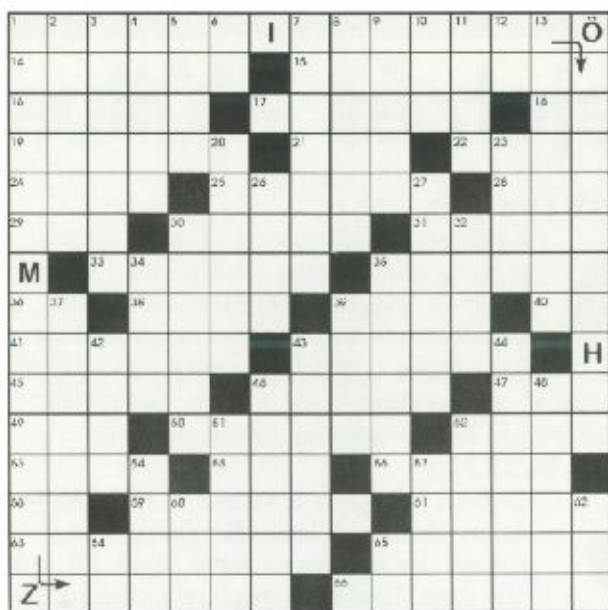

Újdonságok iránti vágya ne hajszolja újabb és újabb fogyókúrák felé! Értse meg végre, hogy mozgás nélkül egyetlen diéta sem lehet eredményes! Amilyen elánnal képes kutatni az interneten a legújabb csodakúrák után, ezzel a lendülettel fáradjon el a konditerembe vagy legalább egy buszmegállónyit gyalogoljon.

Halak (II.19-III. 20.)

A régóta titkolt egészségügyi panaszait ossza meg végre orvosával, ne halogassa tovább. Higgye el, hangulatára is jó hatással lesz, ha újból helyreáll egészsége! Erőltessen magára némi aktivitást, persze ne a maratonra való felkészüléssel kezdje. Az ütemes séta tökéletesen megfelelő kezdetnek, nem terheli túl az ízületeket, viszont a vérkeringést felgyorsítja.

REJTVÉNY Sajnálom, de semmit nem találok önnél, mindennek az alkohol lehet az oka - mondja az orvos a páciensnek.

A páciens válaszát a rejtvény fő soraiban találja meg.

Vízszintes: 1. A válasz eleje 14. Kanna-jelző 15. Csak rövid ideig tartózkodik 16. Gyógyító - régies szóval 17. Hiteles mérték 18. Az alma belseje! 19. Honvéd 21. Robusztus darab! 22. ...berek 24. Értelmes 25. Kis Mária 28. End of Job - röviden 29. A rovat eleje! 30. Ölel 31. Utcái elárúsítóhely 33. Előidézés 35. Csecsemő-játék 36. Kiejtett betű 38. Hegycsúcs 39. Csapadékos az idő 40. Fém 41. Ötleteiért fizetett színházi alkalmazott 43. A történet egyik mellékeseménye, ami csaknem szerencsétlenség! 45. Dalnok - régies szóval 46. Madagaszkár szigetén honos nagytestű félmajom 47. A keréköv darabja! 50. Gondatlan, felületes 52. Párkány alatti díszes rész 53. Tiltott, sérthetetlen dolog 55. Fél szilva! 56. Bolti dolgozó 58. Hangtalanul jár! 59. Baba-viselet 61. Egyensúlyát vesztő 63. Őszi 65. Beszédhang a filmben 66. Üdvözlő

Függőleges: 1. A válasz folytatása 2. Kisalföldi község, ...-szörcsök pedig a Somlóhegy közelében található 3. Főleg keresztények lakta

város Kosovóban 4. Sütemény vagy hús jelzője lehet 5. Porosz tábornok, Bismarck minisztere (Albrecht, 1803-1879) 6. Hang nélkül van! 7. Ünnepe jelzője lehet 8. Szilárd, biztos 9. Afrikában élnek 10. Hatodrész! 11. Kis János 12. A szarvas távoli rokona 13. Ellenségeskedő 20. Harcias hölgy 23. Shakespeare-király hőse 26. Sém öt fiának egyike 27. ... Szent Ferenc 30. Humanista polichisztor (Mór, 1888-1975) 32. Fatönc, vagy pénzalap 34. Finnugor nép tagja 35. Takaró, pokróc 37. Karcag településrésze, és hosszabb szabású zsinóros dolmány 39. Spanyol város, Alicante tartományban 42. Az illegális másolás angol eredetű műszava (szoftver-lopás) 43. Materiális 44. Rövidtávú futók rajtjának jelzője 46. Fordított 48. Lopva távozik a szobából 51. Les Deux ... - gleccserpályájairól híres francia síparadicsom 52. Építkezésen dolgozik 54. ...-ér hátrány behoz 57. ... is út, le is út! 60. A bibe része! 62. A legnagyobb vonós hangszer része! 64. Néma tanú! 65. Pa után kettő is jön!

RECEPT

Könnyű hústekeres

Hozzávalók: 800 g sertéscomb, só, bors, 1 dl fehérbor, olaj. A töltelékhez: 5 egész tojás, 1 dl joghurt, 100 g reszelt sajt, só, 400 g spenót, 1 gerezd fokhagyma, diónyi vaj, bors, 4 párolt zsenge sárgarépa, 4 kisebb ecetes uborka.

A húst besózzuk, a tojást a joghurttal és a sóval habosra ferverjük, belekeverjük a sajtot. Tepsiben megsütjük az egyik oldalát, a másiknak lágynak kell maradnia. A lepényt óvatosan a húsról csúsztatjuk. Közben a megtisztított és megvágott spenótot kevés vajon, zúzott fokhagymával és borssal ízesítve megpároljuk, levét elfőzzük. Krémszerű masszát kell kapnunk. Ezt rásimítjuk a tojáslepény tetejére. Hosszanti irányban elrendezzük rajta a párolt sárgarépát és az ecetes uborkát, majd óvatosan összetekerjük a húst és sonkaszerűen megkötözzük. Tepsibe tesszük, meglocsoljuk kevés olajjal, és előmelegített sütőben, hirtelen megkapatjuk. Ekkor aláöntjük a bort, és gyakori locsolgatás mellett pirosra sütjük (ha kell, kevés vízzel pótoljuk az elfőtt lét). A sütőből kivéve 15-20 percig pihentetjük, és nem túl vékony szeletekre vágva tálaljuk. Hidegen is kitűnő, sőt sokak szerint úgy még jobb. Vegyes salátával körítjük.

VICCEK

A beteg műtét után felébred.
- Doktor úr, sikeres volt a műtétem?
- Igen, fiatalember, csak én nem az orvos vagyok, hanem Szent Péter.
- Doktor úr, segítsen! A kezem állandóan remeg.
- Sokat iszik?
- Nem igazán. Állandóan kilötyög...
- Kérdezi a selypítő orvos:
- S mi baja?
- Megy a hasam.
- S régen?
- Srégen a fenét, egyenest a gatyába.
- Doktor úr! Nagyon hullik a hajam!
Mit tud ajánlani, hogy megmaradjon?
- Egy papírdobozhoz mit szólna?
- Mi a beteg foglalkozása?
- Útkarbantartó.
- Akkor nem kell injekció. Tegyenek lapátnyelet az álla alá, és rögtön aludni fog.
- Doktor Úr! Az, aki az előbb bent volt magánál, a kijárat előtt összeesett! Mit csináljunk?!- Fordítsák meg, mintha most jönne.

IMPULZUS

A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő lapja

Székhely: 4900 Fehérgyarmat
Damjanich út 1.
Tel.: 44/511-111, Fax: 44/511-130
e-mail: fgyarmat.szbh@virfilter.hu
Telephely: 4800 Vásárosnamény, Ady E. u. 5.
Tel.: 45/570-770 Fax: 45/570-762
e-mail: vnameny.szbh@virfilter.hu

Felelős kiadó:
Dr. Vadász Mária
főigazgató
Szerkesztő:
Koncz Nóra
Nyomda:
Bátori Nyomda Nyírbátor